

На чаша кафе с творчеството на Григор Ленков

На 5 юни 2014 г. в Огледалната зала на Посолството на Република България в Прага се състоя литературна среща, посветена на творчеството на Григор Ленков, превел на български език поетичните творби на Пушкин, Гьоте, Лермонтов, Тютчев, Шели, Китс, Готие, Байрон, Наги; из старата поезия на Виетнам, Китай и Андалусия; чешките поети: Врѝхлицки, Неруда, Хора, Библ, Незвал, Халас, Холан, Хрубин, Микулашек, Флориан...

Литературният следобед бе организиран от неговата дъщеря – Горяна Ленкова – дипломат в Българското посолство.

Либор Вацек, Калин Георгиев, Горяна Ленкова и Гергана Димитрова

Мото на срещата беше двустийше от стихотворението „Понтийска елегия“:

„На този свят не всичко ще умре, на този свят не сме случайни гости...“

„И аз, като татко, вярвам, че не всичко умира на този свят. Че някъде там, в някаква вселенска банка се трупа информацията за всичко от нашия свят, преобразувана в математически знаци. Сигурно тази банка има своята пределност и сигурно между нашия свят и вселенската банка има постоянен обмен, информацията променена – с нюанси и варианти, пътува – но винаги с обратен билет, от нашия свят до вселенската банка и обратно, и така се удържа в рамките на вселенския предел... Но това са само разсъждения, един стремеж

към висшата математика и висшата философия. **Баща ми обича математиката и философията.**“, сподели Горяна Ленкова.

Тя благодари на посланик Лъчезар Петков за това, че е подкрепил идеята за срещата, както и на колегите си от посолството за съдействието, и на всички присъстващи за това, че са се отзовали на поканата.

Литературният следобед в Българското посолство беше за неслучайните неща, за чешко-български и лични, семейни отношения и връзки... За поезията и музиката. За приемствеността между рано изгубения баща и дъщеря му, за особеното място, което има Чехия в живота на двамата.

„На чаша кафе с...“ са срещи, които

Чехословашкият културен и информационен център в София организира през 60-те години на миналия век – задочни срещи с чешки и словашки творци. Там през 1967 г. е представен и току-що завършеният от Григор Ленков превод на поемата „Едисон“ от Витезслав Незвал, поясни Горяна Ленкова.

„Баща ми обичаше Чехия, чешката култура, чешката поезия“, казатя. „Говореше чешки. На не едно място в писмата си от Прага, от летните школи и в дневника си говори с възхищение за Чехия и за приятелството си с чешки интелектуалци“. В тази връзка прозвуча стихотворението му, посветено на Карел Хинек Маха, както и преводите му на стихотворението на Ярослав Врѝхлицки „За мъничко любов“ и V част от поемата „Едисон“ на Витезслав Незвал.

„Баща ми обича музиката“, сподели Горяна Ленкова. „Музиката е най-богатото въображение на този свят!“, пише Ленков в едно писмо до съпругата си. Затова и цялата среща с творчеството на поета и преводача бе съпроводена от музиката на Йохан Себастиан Бах в изпълнение на таланливия цигулар Давид Мирзоев. Ленков не само обича и пише поезия, но и претворява на български език поезия, писана на чужд език. „Претворява“ е може би най-точната дума за неговите преводи“, каза дъщеря му, „защото те са равностойни на оригинала, а оригиналът е винаги изключителен, от най-висока класа, майсторски.“

Поезията на Григор Ленков прозвуча на български и на чешки (във великолепните преводи на Лудмила

Кроужилова). Стиховете на Григор Ленков „Раждане“, „Карел Хинек Маха“, „Посвещение на Цвета – II“ и последното му стихотворение „Понтийска елегия“, както и негови преводи на Върхлицки и Незвал, прочетоха Гинка Бакърджијева – преподавател по български език в Карловия университет и артистът Либор Вацек. Горяна Ленкова запозна слушателите и с интересно подбрани откъси от дневника на баща си, разкриващи вижданията му за творческия процес, за желанието му да подготви и издаде своя поетична книга. Неслучайно на срещата бяха поканени и учениците от Българското училище в Прага Гергана

Д. Мирзоев и Г. Бакърджијева

Димитрова и Калин Георгиев, които прочетоха стихове от преводи на Григор Ленков и паралелно стихове от така наречената „ненаписана поезия“ – хрумвания, идеи, които Ленков си е записвал на листчета, в полето на книги, в телефонни тефтерчета. Самият Ленков е започнал да печата първите си стихотворения в „Родна реч“, а по-късно става и заместник-главен редактор на същото списание. По това време открива много млади таланти, между които е и Петя Дубарова.

„Баща ми е щедър човек. Щедър

към хората, които обича. Щедър към приятелите си. Щедър в творчеството и преводачеството“.

Бележка в дневника му от 1974 г.: „Но аз, уви констатирам с болка, че преводът ужасно ограбва, защото бляскави хрумвания, образи, които човек скъпернически би трябвало да пази за своите стихове, отиват за чуждия поет, жертват се за другото. Но иначе преводите на поезия, става дума за творческите преводи, не са възможни!“

19 май 1977 г. е последната дата в дневника на Григор Ленков „...“

Из „Ненаписаната поезия“ на Григор Ленков

*Снегът се сипе, пада
блестящ, едва роден –
светът е изненада,
току-що сътворен.
Изчезва остротата
на стрехи и ъгли –
остава добротата,
снегът вали, вали.*

*В такава нощ прекрасна
синът ще се роди.*

-----

*Безмълвната луна
в очите ти потъна.
Спасена светлина.
Обичам те безсънна.
Луната в топлиите бразди
под твоите очи потъна.
Нощта умря, ден се роди.
Обичам те безсънна.*

Трябва да се организирам сериозно да работя. Тази година трябва да подготвя своя книга. Поне за 40-ия ми рожден ден догодина на 10 май 1978 г.!“ Но големият наш преводач не успява да види своята мечтана книга.

На 7 юни 1977 г. той умира при неизяснени обстоятелства в Ленинград. Съпругата му Цвета Ленкова дълги години напразно се опитва да се добере до истината за смъртта на мъжа си. После събира и подрежда всичко, което е написал – подготвя пълния му архив, издава книги с негови преводи, издава личното му творчество, както и сборници с извадки от дневници и писма, със спомени. Благодарение на нея делото на Григор Ленков не е забравено и до днес. Благодарение на дъщеря му Горяна Ленкова част от личното и преводаческо творчество прозвуча на български и чешки език в Посолството на Република България в Прага. На чаша кафе с творчеството на Григор Ленков Горяна Ленкова се сбoguва с колегите си от Посолството, с българската общност в чешката столица и със своите чешки приятели.

Мария Захариева

Давид Мирзоев, Гинка Бакърджијева, Либор Вацек, Калин Георгиев, Горяна Ленкова, Гергана Димитрова